

- під час вивчення усіх предметів необхідно надавати перевагу спілкуванню на уроках, роботі в тимчасових групах, активній діяльності;
- ефективним засобом діалогового навчання є інтегровані уроки, під час проведення яких у різноманітних видах діяльності розвивається емоційний інтелект;
- на уроках широко використовувати проблемні ситуації, які пов'язані із реальним життям дитини, залучаючи їх до ґрунтовного аналізу, формулювання власних ідей та їх презентації.

Отже, Нова українська школа зосереджена на підготовці дитини до сучасного мінливого і далеко непередбачуваного життя, адже ми маємо уже досвід війни, коли багатьом українцям прийшлося починати своє життя з самого початку. Наскрізною ниткою крізь усі інновації проходить нагальна необхідність у розвитку емоційного інтелекту учнів початкової школи, як запоруки успіху в житті.

Список використаних джерел

1. Казьмірчук Н., Яковишина М. Вивчення емоційної культури майбутніх учителів початкових класів. *NewInception*. 2020. № 2. С. 41-48.
2. Кежковська І., Котик Т. Розвиток емоційного інтелекту молодших школярів як обов'язковий результат Нової української школи. *Освітні обрії*, 2020. № 2 (51). С. 20-26.
- 3.. Коваль Н., Шпіца Р. Розвиток емоційного інтелекту учнів початкової школи в контексті мистецької освіти. *Педагогічні науки*, 2021. № 11 (99) С. 197-200.
4. Концепція нової української школи / за заг. ред. М. Грищенка. Київ: Основа, 2016. 40 с.
5. Носенко Е. Л. Емоційний інтелект: концептуалізація феномена, основні функції: монографія. Київ: Вища школа, 2003. 126 с.
6. Комарівська, Н., Колеснік, К., Казьмірчук, Н., Імбер, В. Підготовка вчителя початкових класів до морального виховання молодших школярів. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2023. №67. Р. 87-95.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РІДНОЇ МОВИ ЯК ЗАСОБУ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Анна Синявська, здобувачка ступеня вищої освіти «бакалавр»

Науковий керівник: А. О. Кушнір, кандидатка педагогічних наук, старша викладачка
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

THE FEATURES OF USING THE NATIVE LANGUAGE AS A MEANS OF NATIONAL-PATRIOTIC EDUCATION OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS

Anna Synyavska, bachelor's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. У статті розглядаються особливості використання рідної мови як ефективного засобу національно-патріотичного виховання учнів початкових класів. Виділяються ключові аспекти, що допомагають у формуванні національної свідомості та патріотичних почуттів.

Ключові слова: рідна мова, національно-патріотичне виховання, початкові класи, освіта, Україна.

Abstract. The article discusses the features of using the native language as an effective means of national-patriotic education of primary school students. Key aspects that help in shaping national consciousness and patriotic feelings are highlighted.

Keywords: native language, national-patriotic education, primary school, education, Ukraine.

Мова – це не лише засіб спілкування, але й духовний код нації, у якому закарбовано її багатовікову історію, культуру, традиції та менталітет. Саме рідна мова стає основою формування національної самосвідомості та патріотичних почуттів у дітей

У початковій школі закладаються фундаментальні основи для розвитку особистості, тому важливо використовувати цей період для виховання юних патріотів своєї країни. Рідна мова відіграє в цьому процесі ключову роль, адже вона:

Єднає покоління: Завдяки мові діти мають можливість доторкнутися до мудрості предків, успадкувати їхні знання та досвід. Вивчення фольклору, народних казок, легенд та переказів формує у дітей зв'язок з минулим, розуміння свого коріння та приналежності до українського народу.

Формує національну свідомість: Ознайомлення з українською літературою, поезією, творами видатних письменників збагачує духовний світ дітей, знайомить їх з історичними подіями, героями та символами України. Це сприяє розумінню цінностей українського народу, його прагнення до свободи та незалежності.

Виховує почуття любові до Батьківщини: Рідна мова наповнює душу дитини любов'ю до рідного краю, його мальовничої природи, традицій та звичаїв. Вивчення української мови дає можливість дітям глибше пізнати свою країну, відчути гордість за її багату історію та культурну спадщину.

Розвиває мовленнєві навички: Вивчення рідної мови сприяє розвитку граматичної правильності, багатства словникового запасу, вміння чітко та лаконічно висловлювати свої думки. Це робить дітей більш впевненими у собі, комунікабельними та готовими до успішного навчання та самореалізації.

Використання рідної мови як засобу національно-патріотичного виховання має ґрунтуватися на наступних принципах:

- **Доступність та послідовність:** Навчання має бути організовано таким чином, щоб діти з різним рівнем підготовки могли повноцінно засвоювати знання з української мови.

- **Цікавість та емоційність:** Використання ігрових форм роботи, цікавих текстів, візуальних матеріалів, пісень та віршів робить процес навчання більш захоплюючим та емоційно насиченим.

- **Зв'язок з життям:** Вивчення рідної мови має бути тісно пов'язане з реальним життям дітей, їхніми досвідом та переживаннями.

- **Повага до особистості:** Важливо створити атмосферу довіри та взаєморозуміння, де кожна дитина буде відчувати себе комфортно та мати можливість висловити свою думку.

Використання рідної мови як засобу національно-патріотичного виховання у початкових класах дає можливість:

1. Сформувати у дітей стійку національну самосвідомість та почуття патріотизму.
2. Виховати любов до рідної мови, культури та традицій українського народу.
3. Розвинути мовленнєві навички та збагатити словниковий запас дітей.
4. Підготувати дітей до успішного навчання та самореалізації в житті.

Отже, рідна мова відіграє ключову роль у формуванні національної самосвідомості та патріотичних почуттів у дітей. Важливо використовувати різноманітні форми та методи роботи з рідною мовою, щоб зробити процес навчання цікавим, емоційно насиченим та пов'язаним з реальним життям дітей. Рідна мова – це духовний скарб нації, який ми повинні берегти та передавати наступним поколінням. Виховання юних патріотів України – це наше спільне завдання, яке ми можемо виконати, використовуючи багатство та красу рідної мови.

Список використаних джерел

1. Богданович М. В. Національно-патріотичне виховання молодших школярів на уроках української мови. *Початкова школа*. 2018. №4. С. 32-35.

2. Гончаренко С. У. Рідна мова як засіб формування національної свідомості молодших школярів. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2020. №2(80). С. 45-49.

3. Ковальчук Г. О. Національно-патріотичне виховання учнів початкових класів засобами мови та літератури. *Педагогічна майстерність*. 2017. №2. С. 25-30.

4. Патріотичне виховання учнів початкових класів: Методичний посібник. авт.-упоряд. О. В. Савченко. Харків: Вид. група «Основа», 2018. 144 с.

5. Українська мова та література в початкових класах: навчально-методичний посібник. авт.-упоряд. Н. С. Вашуленко. Київ: Видавництво «Грамота», 2019. 224 с.

6. Ніколаєнко С.М., Шинкарук В.Д., Рудень Д.М., Сопівник Р.В., Сопівник І.В., Петрів Г.В., Кушнір А.О., Мойсєєв В.В. Давидова О. П. Програма виховання студента: «Фахівець, громадянин, патріот». Київ: Компрінт, 2005. 548 с.

ОСОБЛИВОСТІ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Олеся Сінкевич, здобувач ступеня вищої освіти «магістр»

Науковий керівник: Н. С. Казьмірчук, кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

FEATURES OF PATRIOTIC EDUCATION OF YOUNGER SCHOOL STUDENTS IN TODAY'S CONDITIONS

Olesya Sinkevich, master's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. У статті розкрито актуальність патріотичного виховання молодших школярів у сучасній початковій школі, проілюстровано необхідність використання сучасного мистецтва, яке унаочнює події сьогодення, запропоновано імена сучасних поетів, письменників та художників, творчість яких можна використовувати у початковій школі.

Ключові слова: патріотичне виховання, молодші школярі, сучасне мистецтво.

Abstract. The article reveals the relevance of patriotic education of younger schoolchildren in modern primary school, illustrates the need to use modern art that visualizes today's events, suggests the names of modern poets, writers and artists whose works can be used in primary school.

Key words: patriotic education, younger schoolchildren, modern art.

Актуальність патріотичного виховання зумовлена процесом становлення України як суверенної демократичної держави. Беручи до уваги останні події, які відбулись в нашій державі («Революція гідності», криваві події на Майдані, окупація Російською Федерацією Криму, повномасштабна російсько-українська війна), проблема патріотизму і патріотичного виховання молоді сьогодні набуває загальнодержавного масштабу. Це підтверджують державні документи: Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді [29], Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття») [19], Програма українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді [3], в яких визначені мета та основні завдання виховання в особистості любові до Батьківщини, усвідомлення нею свого громадянського обов'язку на основі національних і загальнолюдських духовних цінностей, утвердження якостей громадянина-патріота [28, с. 134].

Процеси й події, що відбуваються сьогодні в Україні, вимагають від сім'ї та школи особливої уваги до проблеми патріотичного виховання саме дітей молодшого шкільного віку. Нині, як ніколи, потрібні нові підходи, умови й шляхи виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості, які б відповідали реаліям сьогодення.